

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Op 3 oktober staat de voortgangsbrief Groen in en Om de Stad van 31 mei jongsleden op de agenda tijdens het commissiedebat Klimaatakkoord gebouwde omgeving. Als 22 gemeenten en 5 metropoolregio's met een grote bouwopgave zijn we verheugd met het breed gedragen belang van groen in een stedelijke omgeving dat uit deze kamerbrief naar voren komt en mede wordt onderschreven door de reactie hierop van een alliantie van belanghebbenden van o.a. ANWB, Natuur & Milieu en Vogelbescherming Nederland. Aan ons als gemeenschappelijke overheden nu de taak om door te pakken. Hieronder doen we enkele voorstellen voor het vervolg van het programma Groen in en om de stad en hoe het belang van groen beter geborgd kan worden.

Belang van groen en klimaatadaptatie als onderdeel van de verstedelijking

De aanpak van de wooncrisis staat terecht centraal in het nieuwe hoofdlijnenakkoord. Helaas krijgen de onderwerpen groen en klimaatadaptatie hierin nog onvoldoende plek. Terwijl het zowel noodzaak als kans is om groen meteen goed mee te nemen binnen verstedelijking. We willen immers niet dat de woningen die we bouwen te heet worden en kelders hebben die vollopen met water. Als we de komende jaren de vergroening van onze woonomgeving niet voortvarend oppakken, betalen we over 10 jaar de rekening. Het rapport Groen in en om de Stad laat duidelijk zien dat er flinke financiële, sociale en gezondheidskosten vermeden kunnen worden door te investeren in groen. Op dit moment zien we dat zogenaamde versteende wijken, waar hitte- en wateroverlast spelen, vaak ook grote sociale problematiek kennen.

Het is onverteerbaar dat wijken met de grootste sociale problematiek ook de grootste financiële en gezondheidsrisico's lopen vanwege het ontbreken van groen. Als 22 gemeenten en 5 metropoolregio's willen we daarom de komende jaren aandacht besteden aan deze bestaande, versteende wijken. Daarnaast willen we borgen dat in alle grootschalige woningbouwlocaties en NOVEX-gebieden genoeg ruimte is voor groen, zodat mensen veilig en prettig kunnen leven in en om deze gebieden. Deze opgaven vragen om een programmatische aanpak.

Programmatische aanpak groen en klimaatadaptatie

Op nationaal niveau moeten keuzes en vervolgstappen worden gemaakt. We stellen een programmatische aanpak voor, zoals ook wordt beschreven in het rapport Sturen op groen in en om de stad met de Omgevingswet. Het programma zou in ieder geval de volgende punten moeten bevatten:

- Heldere landelijke regels voor een groene leefomgeving, waarin de hoeveelheid én kwaliteit van groen geborgd zijn. Het Rijk kan zeker voor nieuwe ontwikkelgebieden met een ondergrens voor groen zorgdragen voor een gelijk speelveld, zodat zowel gemeenten als bouwende partijen worden ontlast en inwoners overal een gezonde(re) leefomgeving krijgen. Ook voor bestaande wijken zal het rijk moeten komen met de verdere invulling van de Europese natuurherstelwet om de teruglopende trend in groen te keren.
- Groeninclusieve planbatenheffing. Een deel van de kosten van groen kunnen verhaald worden op eigenaren van omliggend vastgoed, als het rijk groen opneemt als bestedingsdoel in de aangekondigde planbatenheffing. Groen in de omgeving zorgt immers voor waardeverhoging van het omliggende vastgoed.
- Uitbreiden of verbinden van het programma GIOS met de met NOVEX samenhangende buitenstedelijke opgaven zoals waterberging en recreatie, en met waterveiligheid en het Deltaprogramma samenhangende groenblauwe scenario's voor de toekomst.

Volwaardige opgave vraagt om volwaardige financiering

We zien dat het nu moeilijk is om een sluitende businesscase te krijgen als we kijken naar de kosten en de directe baten (de financiële monetariseerbare baten zijn lager dan de totaalkosten). Hoewel de totale baten van groen de kosten ruimschoots overstijgen, komen deze niet of indirect bij de betrokken (lokale) partijen terecht. Gemeenten en bouwende partijen kunnen mede daarom de kosten van noodzakelijke vergroening niet geheel zelf dragen. Daarom moeten we samen met het Rijk naar een programmatische aanpak om zo GIOS te kunnen bekostigen, net zoals bijvoorbeeld ook de aanleg van infrastructuur wordt meegenomen bij woningbouw.

Samen voor een programmatische aanpak Groen

Als gemeenten staan we klaar om deze opgave samen met het Rijk aan te pakken. Wij vragen daarom aan u als Kamerleden om te staan voor alle inwoners en de minister te vragen groen onderdeel te maken van het 'bouwen bouwen bouwen'. De Woontop lijkt ons een uitgelezen kans om deze programmatische aanpak samen met de minister uit te werken. Onze inwoners verdienen namelijk niet alleen een dak boven hun hoofd. Zij verdienen een woning in een omgeving waarin ze gezond en prettig kunnen leven. Zet u zich samen met ons in voor een programmatische aanpak van groen als vast onderdeel van de woningbouw, met heldere landelijk regels en bijbehorende financiering?

Met vriendelijke groet,
namens 22 gemeenten en 5 metropoolregio's

Chantal Zeegers,
Wethouder Klimaat, Bouwen en Wonen in Rotterdam

